

De braaklegregeling blijft boeien

Na de euforie in 1992 zijn een beperkt aantal mensen in 1993 vol goede moed begonnen met het in kaart brengen van de kleine populatie Grauwe Kiekendieven in Oost-Groningen. De verwachting dat het aantal broedparen zou afnemen als gevolg van het inkrimpende areaal percelen dat in de meerjarige braaklegging was gedaan, werd gaandeweg het seizoen niet waargemaakt. Het tegendeel bleek waar. Ondanks het slechte muizenjaar in Oost-Groningen en de hopeloze weersomstandigheden bedroeg het aantal broedparen dit jaar 26. In deze bijdrage voor "de Takkeling" wilden we de gebeurtenissen rond een legsel bij Blijham onder de loupe nemen.

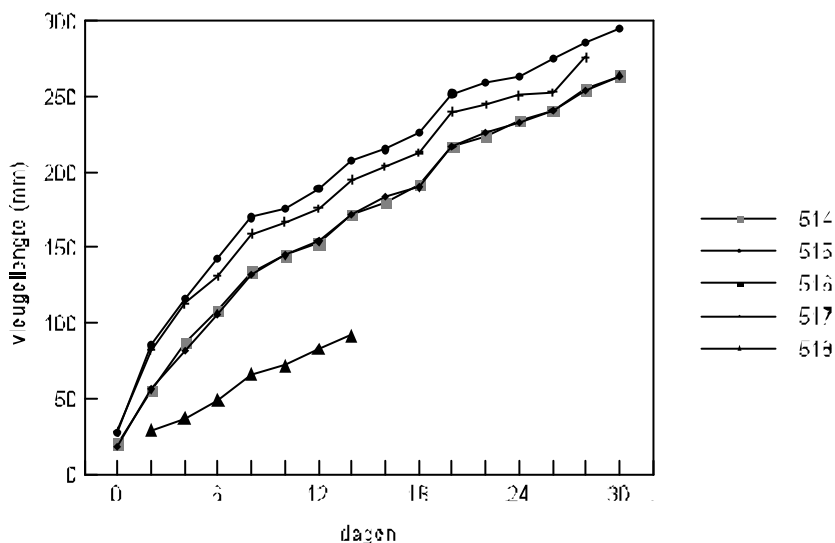

Op 4 juli was het één van de zeldzame mooie dagen in de totaal verregende maand juli. Op deze dag zijn we van zonsopkomst tot zonsondergang actief geweest en wisten we het aangename aantal van vier nesten te vinden. De maanden mei en juni waren gebruikt om uit te zoeken op welke percelen de desbetreffende broedparen hun oog hadden laten vallen. In drie nesten zaten nestjongen die

onmiddellijk van een 7.0 mm ring voorzien konden worden. In het nestje waarom het in dit verhaal gaat zaten echter vier nestjongen die zeer recent het gevecht met de eischaal waren aangegaan. Het vijfde nestjong was druk bezig zijn krappe behuizing van zich af te breken.

Zoals altijd bij het vinden van een kiekendievennest in Oost-Groningen moet direct worden afgewogen wat er na de vondst moet worden gedaan. In dit geval hadden we te maken met een perceel wintertarwe dat onder normale omstandigheden zou worden gemaaid op het moment dat de nestjongen nog niet zouden kunnen vliegen. De boer en de boerin waren zoals gebruikelijk van het positief ingestelde type, dus dat probleem werd moeiteloos omzeild. Het was een meevaller dat door de aanhoudende regen de oogst ook veel later uitviel dan verwacht. Het grootste probleem werd echter gevormd door het feit dat het nest op minder dan 30 meter van een

weg was gebouwd. Op zich kan dit geen kwaad, ware het niet dat uitgerekend deze weg door veel hondenbezitters uit Winschoten werd gebruikt om hun Fikkies, Wodannen en andere keffers uit te laten. Besloten werd het nest dat inmiddels was gaan bestaan uit vier strobalen en een afrastering van stroomdraad in vier dagen zo'n 130 meter te verplaatsen. Deze truc is ons aan de hand gedaan door onze Belgische collega's die deze methode frequent toepassen in Lotharingen. In alle gevallen kwam het & met prooi even bij de oude nestplaats kijken om vervolgens snel bij de roepende nestjongen in te vallen. Dit nest is nadien regelmatig door ons bezocht om een paar mooie groeicurves te maken die gebruikt zouden kunnen worden bij de leeftijd-bepaling van de andere door ons geringde vogels. In onderstaande figuur is goed te zien dat groei van de vleugel zeer regelmatig verloopt.

Figuur. Groeicurve Venneweg Blijham.

Hoewel de veldmuis, ondanks het slechte muizenjaar in Oost-Groningen, ook dit jaar verreweg de belangrijkste prooi vormde voor de Grauwe Kieken, zijn regelmatig vogels als prooi aangevoerd. Op de lijst stonden algemene akkervogels als Graspieper, Veldleuwerik

en Gele Kwikstaart. Daarnaast troffen we twee maal een spreeuw en één maal een spitsmuis aan.

Begin augustus maakten we één van de grappigste dingen uit het seizoen mee. Ongeveer 400 meter van het nest hadden we een zogenaamde muizenvangraai staan. Deze raai maakte deel uit van onze muizencensus. De eerste vangdag was beter dan bij de meeste andere raaien: we vingen zowaar zeven veldmuizen. Op de tweede en derde vangdag waren er echter vijf respectievelijk drie vallen verdwenen. Het vermoeden dat onze Grauwe Kiekendief hiervoor verantwoordelijk was, bleek toen we later de stroomapparatuur bij het nest weghaalden: we vonden zes valletjes op en naast de strobalen. De twee verdwenen valletjes halen we volgend jaar wel op. Zoals de wakkere lezer uit de groeicurve heeft kunnen opmaken zijn vier nestjongen uitgevlogen. Het laatste nestjong heeft het niet gered.

Ben Koks en Marnix Jonker